

OFERTA WDROŻENIOWA

Produkcja drzewek moreli w szkółce ekologicznej

Słowa kluczowe: ekologia, szkółka, drzewko, podkładka, morela

Opis wdrożenia

Według ustawy o rolnictwie ekologicznym sadownicy chcący produkować owoce metodami eko zobowiązani są do zakładania sadów z materiału szkółkarskiego pochodzącego ze szkółek ekologicznych. Na krajowym rynku szkółkarskim brakuje takiego materiału, stąd też sadownicy zakładający sady ekologiczne muszą korzystać z konwencjonalnego materiału szkółkarskiego. Duże gospodarstwa szkółkarskie nie są zainteresowane ekologiczną produkcją materiału szkółkarskiego. Jednym z powodów jest brak dostatecznie dobrze opracowanej technologii takiej produkcji. Do głównych czynników wpływających na wczesne i obfite owocowanie drzew w sadach integrowanych i prowadzonych metodami ekologicznymi jest wysoka jakość sadzonych drzewek. Zakładanie sadów z drzewek silnie wyrośniętych i rozgałęzionych znacznie ogranicza ich cięcie po posadzeniu, co wpływa korzystnie na ich wcześniejsze i bardziej obfite plonowanie, w porównaniu z drzewami słabymi, nierozgałęzionymi, wymagającymi cięcia i formowania po posadzeniu.

Brak odpowiednich środków do zwalczania chorób i szkodników, preparatów chwastobójczych i nawozów azotowych oraz regulatorów wzrostu powoduje, że uzyskiwane drzewka mogą być słabiej

wyrośnięte w porównaniu z pochodzącymi z produkcji konwencjonalnej. Jednym z czynników mających wpływ na jakość drzewek w szkółce jest siła wzrostu podkładki, a odpowiedni jej dobór oraz prawidłowo prowadzone zabiegi agrotechniczne stają się głównymi czynnikami decydującymi o jakości drzewek produkowanych w szkółce ekologicznej.

Badanie prowadzono w szkółce doświadczalnej na terenie ESD IO w Nowym Dworze – Parceli. Objęto nimi jednoroczne drzewka trzech odmian moreli: Early Orange, Goldrich i Harcot, okulizowane na siewkach ałyczy i 'Węgierki Wangenheim' oraz na klonie 'Pumiselect'. W szkółce przed posadzeniem podkładek zastosowano jednorazowe nawożenie – obornikiem bydlęcym w dawce 40 t/ha,. Było to jedyne nawożenie roślin w trakcie dwuletniego cyklu produkcji okulantów. Podkładki sadzono wiosną, w rozstawie 1,0 x 0,3 m. Glebę utrzymywano w czarnym ugorze mechanicznym. Chwasty w rzędach roślin usuwano ręcznie, a w międzyrzędziach za pomocą glebogryzarki szkółkarskiej. Najlepsze przyjęcia podkładek po posadzeniu uzyskano dla klonu 'Pumiselect', 100 procent posadzonych roślin zostało zaakulizowane. Najsłabsze przyjęcia zaobserwowano dla

siewek 'Węgierki Wangenheima'. Największą wydajność drzewek uzyskano dla odmiany Harcot, przede wszystkim na siewkach ałyczy. Wydajność drzewek tej odmiany na 'Węgierce Wangenheima' i klonie Pumiselect była nieznacznie mniejsza. Najwięcej drzewek odmiany Early Orange uzyskano na siewkach ałyczy, a najmniej na siewkach 'Węgierki

Wangenheima'. Z kolei drzewek odmiany Goldrich najwięcej otrzymano na podkładce Pumiselect. Najlepiej wyrosnięte i rozgałęzione drzewka trzech odmian były na klonie Pumiselect. Podobne wyniki uzyskano również na siewkach ałyczy. Najślabsze jakościowo drzewka zostały wyprodukowane na siewkach 'Węgierki Wangenheima'.

Zaokulizowane podkładki 'Pumiselect'

Okulanty odmiany 'Goldrich' na ałyczy (z lewej) i siewkach 'Węgierki Wangenheima' (z prawej)

Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

Badania wykazały, że w warunkach szkółki prowadzonej metodami ekologicznymi jednorazowe nawożenie obornikiem (40 t/ha) umożliwia uzyskanie dobrych jakościowo jednorocznych drzewek moreli. Na jakość produkowanych drzewek moreli wyraźny wpływ miał typ zastosowanej podkładki i zaokulizowana odmiana. Wysoką przydatnością do produkcji drzewek moreli w szkółce eko odznaczał się klon 'Pumiselect' i siewki ałyczy. Charakteryzowały się one bardzo wysokim udziałem przyjęć po posadzeniu do szkółki, a okulanty na tych podkładkach były najlepiej wyrosnięte, i miały największą liczbę pędów syleptycznych. Najmniej okulantów otrzymano na siewkach 'Węgierki Wangenheima' i były one najślabiej wyrosnięte.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Szkółki drzewek owocowych produkujące drzewka metodami ekologicznymi, ekologiczne gospodarstwa sadownicze, gospodarstwa agroturystyczne, ośrodki doradztwa rolniczego.

Twórcy oferty wdrożeniowej:

Zakład Odmianoznawstwa i Szkółkarstwa
Roślin Sadowniczych

Autor:

mgr Paweł Bielicki
tel. 46 83 45 328
e-mail: Pawel.Bielicki@Inhort.Pl

Współautor:

mgr Marcin Pąsko